

ТРУМАН ВІДПРАВІВ М'АРТУРА, ЩОБ НЕ ДОПУСТИТИ ДО СВІТОВОЇ ВІЙНИ

Вашингтон, 11 квітня.—Президент Труман заявив сьогодні у промові крізь радіо до народу, що Злучені Держави своєю виправою і кампанією в Кореї мають на меті недопустити до третьої світової війни, і що він звільнив ген. Доглеса МекАртура зі становища верховного командувача на Далекому Сході тому, що генерал не погоджувався на таку політику. Якщо б генерал МекАртур повів власну політику, то Америка була б висталена на великий ризик, дати початок загальній війні. Зміст президентської промови такий:

У найпростіших словах треба сказати, що наше діяння в Кореї представляється так: Ми пробуємо недопустити до третьої світової війни. Це зовсім правильно, що ми наблизилися в Кореї. Так було останнього місяця черня, так с'ї тепер. Хоча пригадайте вам, чому воно так є.

Комунистичні у Кремлі зайняті монструальною змовою здати свободу по цілому світі. Якщо б їм пощастило, то Злучені Держави наблизилися би серед їхніх головних жертв. Мусить стати ясним кожному, що ЗДА не можуть — і не будуть — стояти безчинно і вижидати чужинного наїзду. Вирінає єдине питання: Коли найбільше пригожий час виступити проти такої загрози і яким способом?

Найвідповідніший час поставитися проти загрози — зробити це в самім початку. Легче згасити вогонь в початках, коли він малий ніж тоді, коли він уже розгорівся. Якщо волелюбні нації не виступлять проти агресії разом, то вони впадуть її жертвою один по одному. Історія навчила нас, що агресія в одній закутині світу стає загрозою в цілому світі. Цю лекцію навчився основно наш нарід, коли ми дали допомогу Греції і стримали агресію міжнародного комунізму. Так було теж з Берліном, а напад на Корею був найбільше визиваючим і найнебезпечнішим з усіх потягнень, які зробили комунистичні. Атака на Корею була тільки частиною більшого плану на завоювання цілої Азії.

Двоє мова комуністів. Згадаю два документи: В однім один комуністичний офіцер в Північній Кореї, вишколений у Москві у своїй промові до групи шпигів, виголошений попереднього місяця травня, отже один місяць заки прийшов напад на Південну Корею, сказав: „Наші війська мають нападати на Південну Корею десь в половині черня... Придумана виправа проти Південної Кореї буде першим кроком для визволення Азії“.

Зверніть увагу на слово „визволення“. Це двоє мова комуністів, якої вони вживають на означення „завоювання“. Другий документ: Кілька місяців перед нападом на Корею сказав один розвідний комуністичний офіцер на Далекому Сході таке: „Щоб перевести давно виждану світову революцію, нам треба наперед об'єднати Азію... Ява, Індокитай, Малайя, Індія, Тибет, Країна Тай, Філіппини й Японія, це наші кінцеві цілі. Злучені Держави це єдина перешкода на нашій шляху до визволення всіх країн в Південно-Східній Азії. Іншими словами: Ми мусимо об'єднати народи Азії, заки знищимо Злучені Держави“.

Оце була причина нападу комуністів на Корею. Ми віримо, що Корея належить до Кореїців, Індія до гіндуїців і що всі народи Азії мають бути вільні. Але Советський Союз вишколив і озброїв північних корейців до нападу. Китайські комунистичні зібрали 44 добре вишколені дивізії на Кореїському фронті. Це були війська, які вони одіслали кинути проти Кореї, коли північні корейці були побиті. Ми мусили виступити в обороні Кореї, щоб недопустити до завоювання Азії. Досі нам це удалося. Ми дали ворогові лекцію і вони навчилися, що агресія не поплатна. Наш виступ у Кореї показав, що разом з Об'єднаними Націями ми зможемо спинити агресію і недопустити до повної третьої війни.

Рішуча постава Америки в Кореї. Наша рішуча постава в Кореї помагала військам вільних народів, які борються тепер в Індо-Китаю й інших країнах цієї частини світу. Це само причиною до стримання плянованого підбосу світу. Сили О.Н. тепер вже загартовані і добре озброєні. Комунистичні мусять поширити атаку, щоб досягнути свою ціль. З цим вони перебирають страшну відповідальність, яка може на них впасти. Комунистичні можуть теж втратити мирне налагодження спору, яке може довести до загального відрушення на Далекому Сході. Це залежить від їхнього рішення, бо сили

ПАЛАТА РЕПРЕЗЕНТАНТІВ ПРОТИ ЗАБОРОНИ ВИСІЛКИ ВІЙСЬКА ЗАМОРЕ

Вашингтон. — Палата репрезентантів 192 голосами проти 168 відкинула змагання деяких конгресменів, щоб заборонити висилку війська Злучених Держав на оборону Західної Європи. Республіканці намагалися

В АМЕРИЦІ

Залишилося становище дорадника Бюро Стабілізації Цин колишній губернатор штату Джорджія, М. Е. Тамсон. Він заявив, що „урядовий Вашингтон плыве без керма по морю заколоти, пливності в праві й роздратності“. Впродовж 12-ти тижнів він брав платню і по \$53,48 денно, а його ніхто не радився оприлюднив він сам про себе самого.

Бюро Економічної Оборони й Торговельної Політики організоване при департаменті штату. Воно має на меті недопустити до вивозу американських товарів до країн ворогів і сателітів, які це було за часів другої світової війни.

Почали акцію за поставлення під суд губернатора Флориди Фуллера Воррена за те, що він привернув до урядування шерифа в місті Маламі. Шериф, Джеймс Соліван, був єврейського походження на підставі до-

ПРЕЗИДЕНТ ТРУМАН І ГЕН. М'АРТУР під час останньої їхньої зустрічі на острові Вейл на Тихому океані в дні 15-го жовтня м. р. Президент Труман, що тепер звільнив ген. Мек-Артура з посту головного команданта на Далекому Сході, торі нагородив його найвищим військовим відзначенням.

О.Н. будуть змагати до обмеження зудару, як це можливе.

Не треба допустити до світової війни.

Ми не хочемо, щоб зудар у Кореї поширився. Ми хочемо запобігти світової війни, а не починати її. Найкраще зробити це так, що ми й інші вільні народи будемо відбивати напад Міжним комунистичним нагромадженням нові сили в Манджурії. Отже вирінає питання, чому ми не поробимо старань, щоб покарати агресорів? Чому ми не зобомбардуємо Китаю і не поможемо китайським націоналістам перератися до самого Китаю? — Якщо б ми це зробили, то ми самі почали б світову війну. Кремль саме бажає собі того, щоб ми кинули великі війська і почали повну війну з Червоним Китаєм. Може так статися, що не звважаючи на наші найкращі змагання, комунистичні розширять війну. Одначе було б трагічним лихом, якщо б ми таку війну почали. Отже кожному ясно: Ми хочемо послабити виправу комуністів на Корею, а водночас дати нагду вільному світові зорганізувати свої сили.

Мир з Червоними китайцями без „лізєрства“.

Коли комунистичні зрозуміють, що вони не всіли перемогти нас в Кореї і розширити війну на інші азійські країни, вони побачать, що це глупота далі ще боротися і будуть схильні до миру. Двері до миру завжди одверті. Одначе справжній мир у Кореї мусить прийти без загоди. Комунистичні мусять наперед застановити ворожі кроки; мусять дати запевнення й безпеку, що вони не відновлять воєнних дій, а крім того треба знайти спосіб, щоб закінчити агресію. Коли це буде досягнуто, тоді буде промочений шлях до об'єднання Кореї і до відтягнення всіх чужих військ.

Ген. МекАртур противний політиці президента.

Ціла низка іпадків показує, що ген. МекАртур не погоджувався на таку політику. Тому я вважав за необхідне звільнити ген. МекАртура зі становища верховного командувача так, щоб не було дальшого замішання ані не було сумніву про справжні наміри і цілі нашої політики. Зміна на становищі верховного командувача наших збройних сил на Далекому Сході не принесе ніяких змін у політиці Злучених Держав. Нам треба довести до швидкого й успішного закінчення конфлікту. Коли так зробимо, то це знак, що ми йдемо шляхом миру, волі й справедливості — заявив президент на самому кінці.

ЛІЗЕНГАВЕР ПРО ВІДСТАВКУ ГЕН. М'АРТУРА ЗАПОВІВ ПОВОРОТ ДО АМЕРИКИ

Кобленц, Німеччина, 12. квітня. — Коментуючи легко рішення президента Трумана — щодо відставки ген. Мек Артура, альянтський головний командант в Європі, ген. Двайт Айзенгавер, заявив, що з хвилиною, як людина вдягас військову уніформу, вона перебірає рівночасно певні обмеження. Він висловив надію та закликав американський нарід, щоб не робити з ген. Мек Артура суперечної політичної особи після його повороту до Злучених Держав. Ген. Айзенгавер, що був майором тоді, як Мек Артур був вже генералом та який впродовж кількох років служив в штабі Мек Артура, висловився з найбільшим признанням воєнних прикмет і здібностей свого колишнього команданта та не міг скрити помітного схвилювання, почувши вістку про рішення през. Трумана. Сам ген. Айзенгавер в хвилині проголошення вістки пригладявся воєнним вправам французьких відділів в рядах спільної альянтської європейської армії, яку він тепер формус.

Вашингтон, 11 квітня. — Республіканські провідники у Конгресі підняли погрози, що поставлять президента Трумана під конституційний суд („impeachment“) за звільнення ген. Доглеса МекАртура зі становища верховного командувача збройних сил Об'єднаних Націй на Далекому Сході і за інші військові помилки. Теж появилися голоси, щоб поставити під такий суд секретаря Діна Ачесона за його помилкову політику на Далекому Сході. Вони випрацювали в цій справі відповідні резолюції, які мають бути зголошені обох палатах Конгресу.

Республіканці почали кампанію за закликання ген. Мек Артура до Злучених Держав, щоб він вилетів на спільні засідання обох конгресових палат свої погляди на закордонну політику Злучених Держав. Запитаний телефоном, генерал МекАртур відповів, що він може приїхати до Вашингтону за три тижні і радо явиться перед Конгресом, якщо його запросять.

РЕСПУБЛІКАНЦІ ХОЧУТЬ ПОСТАВИТИ ПРЕЗИДЕНТА ПІД КОНСТИТУЦІЙНИЙ СУД

Париж, 12. квітня. — Тоді, як публична опінія Злучених Держав поділена щодо оцінки останнього рішення президента Трумана — про відставку ген. Мек Артура з посту головного команданта на Далекому Сході, та як далеко-східні країни в більшості занепокоєні тим фактом, в європейській опінії не скривається вдоволення з цього приводу. За цим с три головні причини: 1. Поступування і становище ген. Мек Артура тут вважалось великим ризиком нової світової війни. — Його останнє домагання щодо бомбардування баз в Манджурії та використання національно-китайських військ для „другого фронту“ в Китаю — було потрясло Європою майже так само, як колишнє повідомлення президента Трумана про використання атомової бомби в майбутній війні. Ген. Мек Артура вважалось в Європі вирізняючим імпульсивної американської політики. — 2. Майже з такою самою тривогою ставилася Європа до думки ген. Мек Артура, що з більшовизмом можна розправитися на Далекому Сході і в той спосіб захистити Європу. Європейці побоюються, що заангажувавшись в більшій війні в Азії, Америка скерус туди свої головні зусилля коштом оборонної допомоги Європі. Європейські народи вважають, що до кінця розправи з більшовизмом прийде власне в Європі, хоча вони хотіли б що розправу відложити по можності якнайдалі, якщо вона вже неминуча. — 3. Самого ген. Мек Артура вважалось в Європі причиною багатьох загрозливих розбіжностей між самим альянтами. З дотеперішніх гоївс і коментарів виходило б, що рішення през Трумана в справі ген. Мек Артура одобрюють — Британія, Франція, Італія, Голландія та деякі інші країни.

ВІДСТАВКА ГЕН. М'АРТУРА ВИКЛИКАЛА ВДОВОЛЕННЯ В ЄВРОПІ

Београд, 12 квітня. З кол югославського уряду повідомлено в місцевій пресі, що з огляду на постійне збільшування загрози збройного нападу на Югославію з боку Совєтського Союзу та його сателітів, югославський уряд вважав за відповідне звернутися до західних великодержав за допомогою в модерному озброєнні югославської армії. Це рішення вважалося в Югославії найважливішим від часу зривання з Москвою. Про нього поінформовано югославський нарід, — щоб противляти совєтсько-комуністичній пропаганді на тему „запродання“ югославського уряду „англо-американським імперіалістам“. В повідомленні вказується, що ані допомога в озброєнні ані останні позиції і кредити для Югославії не означають приступлення Югославії до західного оборонного союзу, як теж в нічому не зобов'язують країну під оглядом внутрішньої політики.

ДИПЛОМАТИ В МОСКВІ НЕ БАЧАТЬ БЕЗПОСЕРЕДНЬОЇ ЗАГРОЗИ ВІЙНИ

Москва, 12. квітня. — Представники чужих країн в цій совєтській столиці не спостерігають нічого такого, що могло б вказувати на безпосередню загрозу нової совєтської агресії. Вправді, совєтська пропаганда проти західних альянтів постійно збільшується і загогострюється, проте найбільшу увагу віддається все ще внутрішнім совєтським справам і назовні не спостерігається нічого надзвичайного. Зокрема ніхто з дипломатів не може потвердити вістки про перекидання та концентрацію совєтських військ, хоча тут такі справи держитися в строгій таємниці. Минулої п'ятниці совєтська пресова агенція „була уповноважена“ опублікувати і заперечити західні повідомлення про концентрацію совєтських військ в Манджурії. В місцевих дипломатичних колах теж ставляться до цієї вістки Далекому Сході, то вона не киє застереженням, значуни, що коли б Москва приготувалася до інтервенції у війні на потребувала б концентрувати своїх військ в Манджурії, маючи власний спільний кордон з Кореєю.

Хор Українських Бандуристів достав належне признання за свій виступ в Ютика, Н. П. Місцеві газети принесли гарні рецензії з виступу 4 квітня.

Відмовили конференції в Вломи Домі командувачів Американського Легіону Ерлі Кокі після свого повороту з Італії. Як причину подали, що він наперед оголосив в газетях, про що хоче розмовляти з президентом.

Етіопія рішила виставити 700 воїнів до боротьби проти більшовизму в Кореї.

ГЕН. М'АРТУР ЗАПОВІВ ПОВОРОТ ДО АМЕРИКИ

ЗДЕРЖУЄТЬСЯ ВІД КОМЕНТАРІВ НА ТЕМУ ВІДСТАВКИ. БУДЕ РАДІЙ ВИСТУПИТИ ПЕРЕД КОНГРЕСОМ. РІДЖВЕН В ДОРОЗІ ДО ТОКІО

Токіо, 12. квітня. — Ген. Доглес Мек Артур, діставши вчора повідомлення від президента Трумана про звільнення його з усіх командних постів на Далекому Сході, негайно передав тимчасове командування найстаршому офіцерові в своєму штабі, відбувши з ним ще останню майже три годинну конференцію в головній квартирі. Проте, так сам генерал, як і його штаб здержалися вчора від будь-яких коментарів на тему змін в командуванні. — Ген. Мек Артур, відповідаючи на телефонічний запит республіканських лідерів в Конгресі у Вашингтоні, заявив, що він вернеться назад до Злучених Держав впродовж найближчих трьох тижнів і „радо“ виступить перед спільною сесією Конгресу з відповідними висноженнями на тему далеко-східної політики, якщо Конгрес того бажатиме. Вміжчасі повідомлено, що ген. Мек Артур, одержавши наказ переїхати далеко-східне командування, вивірився з корейського фронту до Токіо, щоб на наказ виконати. Відставка ген. Мек Артура стала головною подією в світі і теж на Далекому Сході її найширше коментується. Державні мужі, політики і стратеги хотіли б відповіді на питання, які наслідки і зміни може мати відставка Мек Артура. Опінія під цим оглядом, подібно як і в самій Америці, поділена і це відноситься не так до особи ген. Мек Артура, як зв'язаної з ним політики. Відставка ген. Мек Артура означає, що політика Злучених Держав стала твердою на становищі локалізації війни в Кореї та еventуально-го замирення, вважаючи, що властивим місцем на розправу з агресивним комунізмом є Європа, а не Далекій Схід. Це турбує тепер головно Японію та інші азійські країни, за влітком Індії. Безосередньо заінтересований у відставці ген. Мек Артура японський уряд — відбув вчора надзвичайну сесію, виследи і переїхав якої невідомий. В загальному спостереженні вказується велике стурбування японців відходом ген. Мек Артура, для яких він впродовж останніх п'ятих років був властивим володарем.

ЗБІЛЬШУЄТЬСЯ ВОРОЖИЙ СПРОТІВ В КОРЕЇ

Токіо, 12. квітня. — Альянтські війська, продовжуючи свій похід вперед в Північній Кореї, натрапили вчора вже на сильний ворожий спротив, головний в районі на південь від Йончон. Рівночасно південно-корейські війська вчора знову перейшли ріку Імджин та заглибилися далеко у ворожу територію, майже не натрапляючи на спротив. Натомість сьогодні вранці червоні вже відкрили сильний артилерійський вогонь на західному секторі центрального фронту. На східному секторі фронту не було майже жадної військової активності, подібно як і в районі резервуару Гвачон, де вчора заповидалося можливість першої великої битви за останні місяці. З поінформованих джерел подається, що в останньому перекінено до Кореї 18 нових комуністичних дивізій, так що загальні сили ворога там вносили б тепер около 695,000 воїнів. Тільки за останній тиждень стверджено прийняття на фронті 95,000 нових воєнних військ. В загальному складі воєнних військ в Північній Кореї мало б бути 470,000 комуністичних „добровольців“, 212,000 північно-корейських червоних та 13 дивізій партизанів різних походжень. Погана погода впродовж вчорашнього дня обмежувала дії авіації, як теж воєнної флотії, що безупинно бомбардує ворожі порти і шляхи постачання — здвож побережжя. Вістка про відставку ген. Мек Артура була на фронті не меншою несподіванкою, як і в цілому світі. Ген. Ріджвей, призначеного на пост головного команданта на місце ген. Мек Артура, ця вістка застала на відвідині в перших лініях фронту.

ФОРМОЗА ПОТРАСЕНА ВІДСТАВКОЮ ГЕН. МЕК АРТУРА

Таїпей, Формоза, 12. квітня. Відставка ген. Мек Артура з посту головного команданта на Далекому Сході зробила — найбільш потрясаюче враження — на національно-китайській уряд на Формозі, у великій мірі нівелюючи його надію на можливість швидкого повороту на китайський континент. Це тим більше, що останньою причиною відставки ген. Мек Артура була його заява в справі використання національно-китайських військ для відкриття проти-комуністичного дру-

ЮГОСЛАВСЬКИЙ НАРІД ДОВІДУЄТЬСЯ ПРО ЗАХІДНУ ЗБРОЮ

Београд, 12 квітня. З кол югославського уряду повідомлено в місцевій пресі, що з огляду на постійне збільшування загрози збройного нападу на Югославію з боку Совєтського Союзу та його сателітів, югославський уряд вважав за відповідне звернутися до західних великодержав за допомогою в модерному озброєнні югославської армії. Це рішення вважалося в Югославії найважливішим від часу зривання з Москвою. Про нього поінформовано югославський нарід, — щоб противляти совєтсько-комуністичній пропаганді на тему „запродання“ югославського уряду „англо-американським імперіалістам“. В повідомленні вказується, що ані допомога в озброєнні ані останні позиції і кредити для Югославії не означають приступлення Югославії до західного оборонного союзу, як теж в нічому не зобов'язують країну під оглядом внутрішньої політики.

В СВІТІ

Генеральний секретар О. Н. — Тригве Лі, що с в дорозі до Югославії, заявив в Парижі, що відставка ген. Мек Артура він вважав внутрішньо-американською справою і не має на що тему жадних коментарів.

ІРО рішило продовжувати свою опіку над сиротинцями так довго, як довго вистачить їм грошей, замість обмежувати її до 30-го жовтня ц. р.

Чехословацький уряд заборонив закордонним дипломатам входити в буд-якіх безпосередній зв'язки з будь-яким іншим відділом чеського уряду, за винятком міністерства закордонних справ.

Конфлікт між Єгиптом і Ізраїлем загострюється після дальших військових сутичок, включно з вчорашнім босом між двома співвійськовими і одним ізраїльським літаком.

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sunday, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Table with 2 columns: PEREPLATA (Subscription Rates) and SUBSCRIPTION RATES. Includes rates for one year, six months, and three months.

Address: "СВОБОДА", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ЗВІЛЬНЕННЯ ГЕН. МЕКАРТУРА

Президент Труман звільнив ген. Доглеса МекАртура з його обов'язків як головного командувача на Далекому Сході. Подія ця стала відразу величезною сенсацією не тільки в Америці, але й цілому світі.

МекАртур є генералом великого масштабу. Щодо цього немає сумніву навіть у його заперечливих ворогів, які закидають йому амбіцію стати "визвольником Азії", другим Цезаром.

Командирам повинні дорадувати тільки люди особливих талантів; які, надавали себе спеціальним студіям воєнного мистецтва та знання яких походить з досвіду; які перебувають на території, на якій ведеться війна; які приглядаються до людей, що знайшлися на тому самому кораблі, виставлені на ту саму небезпеку.

Це є тло, на якому постало непорозуміння між ген. МекАртуром і департаментом стеїту, а в дальшу чергу і президентом Труманом, як начальним командантом та рівночасно відповідальним і за закордонну політику.

Президент Труман і департамент стеїту вважають, що пропозиції ген. МекАртура означають третю світову війну та що Європа важливіша від Азії, а війна з червоним Китаєм означала б совєтський наступ на західну Європу.

На тому тлі приїде тепер до гострих дебат у Конгресі, які готові внести велике замішання в американське громадянство, між яким МекАртур має дуже багато гарячих симпатиків.

ПРОБА СИЛ В КОРЕЇ

В міжнародних політичних і військових колах звичається корейську війну за звичайну пробу сил та можливостей їх використання.

Ген. МекАртур, а за ним теж ген. Ріджвей, говорили недавно про повну безвзглядність корейської війни в теперішніх політичних обставинах.

Червоні в Корей перегруповуються та стягають нові величезні сили в людях і матеріалі, правдоподібно до нового великого всеняного наступу.

До цього тепер долучається відставка ген. МекАртура з посту: головного команданта, що без сумніву не залишиться без впливу, можливо навіть рішального, на дальші події, зв'язані з війною в Корей.

В здогадах можливостей розвитку війни в Корей не можна забувати дуже важливого фактора: втрат. Американські втрати в тій війні за перших дев'ять місяців винесли 58,550 воятин, поранених і пропавшими, отже переважно полоненими.

Які вигляди на найближче майбутнє? Замислення — можливе, але мало правдоподібно. Противна сторона досі не виявляє до того найменшої охоти, хоча мала вже багато нагод.

До цього тепер долучається відставка ген. МекАртура з посту: головного команданта, що без сумніву не залишиться без впливу, можливо навіть рішального, на дальші події, зв'язані з війною в Корей.

Американські підприємства в Канаді

* Загально відомо, що в Канаді існують філії американських підприємств. Знавці твердять, що в Канаді діє кілька 2,000 американських фабриканти, які контролюють четвертину канадської продукції.

Яке значення мають американські інвестиції в Канаді, — пізнає з цього, що ще в літі минулого року канадський долар мав вартість 90 американських центів, а в жовтні того самого року його вартість підскочила до 95 центів і тепер уже об'єкту не ставлять ніяких обмежень при виміні однієї валюти на другу.

Хемікалії і уживків. Зрештою імена фірм це тільки свідчення стейтської експансії в Канаді.

Хоч уряд в Оттаві не оприлюднив американських інвестицій, то філіансові звіти обчислюють, що в самому минулому році зі Стейтш пішло до Канади 600,000,000 доларів на побудову фабрик і устаткування.

При цьому треба пам'ятати за величезні природні багатства Канади. Час від часу телерамі сповіщають про вибух нафтової кінг'ячки в провінції Альберта. На це звернули увагу ще в час стейтської підприєми і кинулися туди з своїми планами.

Окремі йдуть американські долари до лісових пуц на далекій півночі. Так, напр. в околиці Квебек-Лябрадор йде розбудова недавно відкритих великих злож залізної руди, титанію, міді.

Висла американських капіталів посередню причиною до припинення переселення європейських скитальців до Канади.

Такої, прийнятної, про нього були думки ті, хто знав його близьке.

Большевицька препаратія клясиків літератури

І. Ім'я Дж. Вашингтона в примітках до творів Шевченка

Большевицькі видання клясиків літератури завжди були тенденційні, але ще ніколи не було такої безсоромної препаратії і часом фальсифікації творчості письменників, як в останні часи.

Тенденційність большевицької "літературознавства", не науковисті його, залежність його від чергової промови чи доповіді вождя або якогось партійного вельможі, залежність його від сучасних політичних тенденцій, від так званого, "текучого моменту" — все це яскраво і виразно стверджується на такому конкретному прикладі як пояснення слова "Вашингтон" в примітках О. С. Засенка і Д. Д. Копиці до першого тому "Повної збірки творів Тараса Шевченка" за редакцією О. С. Корнійчука ("Академіка" і голови редакційної комісії, дійсного члена АН УРСР П. Г. Тичини, дійсного члена АН УРСР О. І. Білецького, дійсного члена АН УРСР М. Т. Рильського, члена-кореспондента АН УРСР С. І. Маслова, члена-кореспондента АН УРСР П. М. Попова, Д. Д. Копиці та ін., у примітках, що їх склали наукові співробітники Інституту Шевченка АН УРСР, читасмо:

"Вашингтон, Георг, — борець за звільнення Північної Америки спід влади Англії в другій половині 18 ст., перший президент Сполучених Штатів Північної Америки." — (Стор. 385)

Такий же текст примітки в "Кобзарі" Шевченка, виданому в 1939 році. У збірнику Академії Наук УРСР "Пам'яті Т. Г. Шевченка" 1939 р., в статті Ф. Ястребова на стор 83 читасмо: (Докінчення зі стор. 5.)

Вашингтона, замовчуючи його велике історичне значення, знизити його роль великого борця за свободу Америки, підкреслюючи абсолютно несуттєві факти, які ніякого значення не мають в діяльності Великого Президента Америки.

Беремо кілька совєтських видань творів Шевченка за різні роки — від 1839 до 1948 року включно, читасмо коментарі до слова "Вашингтон" і бачимо, що ті самі редактори в інші роки і в інших умовах, коли не було такої шаленої протинамєриканської кампанії, зовсім інакше пояснювали це слово, при чому пояснювали відповідно до історичної правди, пояснювали так само зрозуміло було, чому такій пістєт мав Шевченко до Вашингтона.

Такий же текст примітки в "Кобзарі" Шевченка, виданому в 1939 році. У збірнику Академії Наук УРСР "Пам'яті Т. Г. Шевченка" 1939 р., в статті Ф. Ястребова на стор 83 читасмо: (Докінчення зі стор. 5.)

В. Гайдарівський Мерехтливі Зорі Оповідання

1) Несподіваний гість Наша бригада крипіляників, виїхавши на-гори, купалася з іншими шахтарями третьої підготовчої зміни, в паркій лазні. Тхнуло, як і в копальні, цвіліло, кислим потом і вульфяними випарамі. Вода з шипінням і дзюрчанням гострими пасмами спадала з рідкітчатих ліжок на брунатні постаті і збігала каламутними потоками на цементову долянку.

пересохлих пухнастих уст, свідчили про минуле задоволення пристрасті. Крім того, що Іван Кузьмич знав, коли йому можна випити, він був вибагливий у доброті собі й товариства.

Тобу був випадок подібний на мій з тисю лише різницею, що мене засудили на п'ять років примусової праці, а його, партійна організація, добре пошарпавши і наклавши суворо догану з попередженням, таки від тюрми відваландала.

Відтоді Іван Кузьмич відкинув сантименти, відмовився від рідних і знайомих і товаришував з людьми бездоганними, кристалично чистими та стриманими в словах.

І він пильнував, виявляв свою активність, при кожній нагоді показував свою відданість партії й виробництву.

Такої, прийнятної, про нього були думки ті, хто знав його близьке. Цілком зрозуміло, що я, людина з заплямленою репутацією, ні в якому разі не міг належати до кола товаришів Івана Кузьмича.

І почуваючись від Івана Кузьмича його бажання випити, я не міг збагнути до кого він звертався. Адже ж не до самого себе. Навіть оглянувшись, чи нема когось з мною? Але близько не було нікого.

Григорю. Чому б не посидіти. Та сам знаєш... Автім — зайду. Тільки сам, без тебе, іншою дорогою...

І повернувшись у темний завулок. На териконі, — звальніщі шахтної породи, — що високою, як степова гостра могила, вочевидчю очима виблискували червоні вогні. А за териконом крайнеба загорялася ранища зоря. Селище уже не спало.

кімнати ще спали діти. Гість зашморгнув са вікні фіранку, позатулював іділини. Не люблю як мені в рот заглядають, — пояснив він, сідаючи в кутюк за стіл.

Після перших чарок розмова у неа ще не в'язалася, ми не знаходили потрібної теми, говорили або говорили. Після висловлювання здогади, яка буде наступна зима перейшли до спогадів свого дитинства, а спогади та ще дитинства — найкращий спосіб уникнути небезпечної сучасності.

ПЛАСТОВИЙ ЗАКОН

Пласт — український Скартінг — за час свого сороклітнього вже існування виробив собі вже тривку організаційні форми та заповнив їх високоідейним і патріотичним виховним змістом. Закон Українського Пласту творить базу і ціль пластового виховання. Він же і найкраще характеризує організацію Пласту. Цей закон має таких основних 14 засад:

1. Пластун є словний; раз дане слово додержує і за найтяжчих перепон.
2. Пластун є совісний; кожне діло, за яке він добровільно взявся, виконує якнайкраще, в міру своїх сил.
3. Пластун є точний; завжди додержує визначеного і умовленого речення.
4. Пластун є ошадний; не тратить без потреби й користі ані часу, ані енергії, а що має над потребу, зберігає до такої нагоди, коли буде потрібне.
5. Пластун є справедливий; вирішує безсторонно і безоглядно; віддає кожному все, що йому належить.
6. Пластун є чемний; чим може прислужуватися; де може, поступається першеством і поводить ввічливо з кожним, а головним чином з старшим за віку і становищем та жінками, але при цьому не понижує себе.

ми, але при цьому не понижує себе.

7. Пластун є братерський і приятельський; вважав себе братом усіх інших законних пластунів і скартів та приятелем усіх людей і тварин.
8. Пластун є урівноважений; ніколи не діє під впливом хвилюваних настроїв — гніву, розпачу тощо.
9. Пластун є пожиточний; робить все те, що дає справжню користь іншим і йому самому.
10. Пластун є карний; повинується безоглядно своїм пластовим зверхникам; коли наказ йому не подобається, критикує його, але щойно після його виконання.
11. Пластун є пильний; не втрачає ніколи нагоди навчитись чи зробити щонебудь.
12. Пластун дбас про здоров'я; шанує і плекає своє здоров'я, не п'є алягольних напоїв і не курить тютюну.
13. Пластун дбас про красу; старіється достосувати свій вигляд, одяг, мову і діла до законів краси, благородності і охайності та поширює такі самі засади серед свого оточення.
14. Пластун є завжди доброї гадки; навіть за найтяжчих обставин не впадає в зневіру чи розпач; він завжди є веселий, а в небезпеці відважний.

ПЛАСТ В АМЕРИЦІ

(Закінчення зі стор. 3)

В дні 14 і 15 квітня ц. р. відбувається в Нью-Йорку 1-ий Загальний З'їзд Пласту в Америці. При цій нагоді варто бодай кількома словами згадати про працю українських пластунів на американській землі.

Про давніші початки і спроби заложити Пласт в Америці — не будемо говорити. Тут згадаємо про тих пластунів, що недавно переїхали з Європи разом з тисячами українських скитальців. Уже перед двома роками почали вони напливати до Америки і зразу по приїзді та влаштуванню свого особистого життя, вони почали гуртуватися і пробувати відновити свою організацію, яка так успішно працювала в країні колись, а опісля навіть на еміграції в Німеччині. Тоді в Німеччині Пласт нараховував 5,000 членів, які тепер роз'їхалися по цілому світі. Більш організовано почалася пластова праця в Америці в осіні 1949 року. Тоді почали творити пластові осередки по місцях більшого скупчення скитальців, тоді зорганізував Красний Пластовий Провід в Дітроїті, почала виходити пластова преса тощо.

Як українська молодь розуміє Пласт і як до нього горнеться, — найкраще видно з цього, що за останній рік число членів тут зросло втричі! Найбільш потішає це явище — це зріст членства з-поміж наймолодших, т. зв. „новаків" — до 12 р. життя (зріст за останнього півроку на 100%) та „юнацтва" — до 18 р. життя (зріст за останнього півроку на 50%). З десяти пластових осередків перед роком, сьогодні вросло понад тридцять!

Не менш вимовним є теж фінансове господарювання Пласту. Не маючи ще майже ніякої підтримки з боку українського громадянства, вєстьятар фінансування організації в початках мусіли нести самі члени Пласту. Коли взяти під увагу, що новоприбулі сюди скитальці мають куди більші заробіткові труднощі, а при тому і більші потреби, бо, як то кажуть, приїхали „гол-босі", — то їх жертвенність заслужує на повне признання! Поважні суми, зібрані членами Пласту за цей час, уможливили наладити працю Проводу, закупити власний „Пластовий Дім" в Дітроїті, видавати свою пресу і т. п.

Найбільша наша журба — це виховання нашої молоді на чесних, порядних і здатних громадян. Вплив вулиці не завжди був для цього пригожий! Є теж багато ще й інших відсміх впливів. Тому на перше місце висувається потреба творити для молоді власне, додатно впливаюче, серцевище: пластові виховні табори, мандрівки, життя у власній пластовій домівці, добра пластова виховна преса і література і т. п. Багато з цього в нас уже робиться! Ось на пр., у важкому для нас р. 1950 наші пластові осередки влаштували виключно власними силами майже двадцять пластових виховних таборів, в яких взяло участь округло 500 осіб, перебуваючи в тих таборах всі

ПЕРЕД ПЛАСТОВИМ З'ІЗДОМ

(Закінчення зі стор. 3)

це Пласт робить при повній пасивності позапластового українського громадянства. Малодостійні тільки підтверджують нашу тезу.

Ось Пласт став в ЗДА перефактом, що потребує власних домівок, бо тут існують можливості одержання домівки в українській установі змістя не загал жадають підпорядкованню Пласту певній політичній чи релігійній, чи іншій груповій концепції. На це Пласт піти не може. І тому оподаткував своїх членів, щоб добути на початок хоч би тільки діл для своєї централі. І засобами самих пластунів куплено в Дітроїті перший пластовий дім у ЗДА, в якому найдуть приміщення не тільки українська пластова централія, але і сотні пластової молоді в Дітроїті. Дігарний, обширний, коштує 18 000 доларів, в корисній околиці скупчення української еміграції. Перші гроші — вплата вже пластуни зложили, це ті, що ось недавно приїхали до ЗДА і самі ще не раз у дуже важких обставинах. Подібний дім куплено і в Канаді, в Торонто, та там, ніде правди діти, позапластова українська громадянство всіх прошарків і-накше, більш корисно поставилося до Пласту і його потреб. Видно добре, що гранична лінія Канади має більшу вимову, як тільки географічну. А Пласт і в Канаді і ЗДА той

сам, ті самі його заложення, ті самі його потреби, ті самі його підходи до справ.

На черзі у Пласті стоїть тепер справа не тільки сплати ще дову за дім у Дітроїті і поширення акції придбання незалежних домівок в інших місцевостях, але ще і справа теж великої ваги: літніх осель дітей і молоді. Але тут Пласт вже „акти став в обличчя активної спротиву деяких організацій членів українського громадянства. Говорять: „Наші діти вирости без осель, не треба їх і для Ваших дітей!" Другі навіть знову раді і дати де-що, та знову тільки коштом дійсних заложень Пласту. Шкода мабуть і переконувати загал свідомого українського громадянства про фальшивий підхід обох цих груп. Але Пласт може тоді від свідомого громадянства жадати разом із Пластом поборювати такі вислови і становища, словом і ділом.

Я певен того, що Пласт не застерстане, супроти труднощів, своєї праці, не кине її навіть в обличчя повної апатії інших, але в історичний і для Пласту рік 40-літнього його існування, він зможе сказати: „Ми зі своєю боку зробили все, що в нашій силі, що нам наш закон велів зробити для наших ідеалів служби Богу і Батьківщині."

Конференція представників поневоленних народів

Дня 4 березня в Мюнхені (Німеччина) відбулася конференція представників поневоленних народів, скликана з ініціативи Ресорту Закордонних Справ Виконного Органу УНР. В конференції взяли участь представники азербейджанців, білорусів, грузинів, ідель-уральців, козаків, калмухів, кримських татар, північних кавказців, туркестанців і українців. На конференції головував представник УНР д-р Степан Витвицький, а інж. Дмитро Андрійський виголосив доповідь на тему: „Боротьба проти більшовизму і оборона перед російським імперіалізмом". Окрім того на конференції від українців були присутні пп. ред. Михайло Воскобойник, ред. Микола Лівчицький, др. Панас Феденко та від української преси ред. Р. Данилевич і ред. А. Мельник.

По жвавій дискусії, в якій взяли участь представники всіх заступлених на нараді народів, займаючи становище до поставлених у доповіді проблем, конференція одногласно схвалила такі резолюції:

1. Більшовизм, будучи в сво-

їх виявах (ідея світової революції, чинність „п'ятих колон", підготовка нової світової війни і т. д.) загрожує для цілого світу, кориняться в історичний розвиток Московської держави — Росії.

2. Головною рушійною силою більшовизму в сучасний момент є російський імперіалізм, який поневолив сусідні народи, а тепер намагається опанувати цілий світ і накинати йому комуністичний режим. Цим пояснюється, чому більшовики відкидаються до національної гордості російського народу і культивують у нього почуття вищості над іншими народами та ідею російського месіанізму.

3. Прямуючи до своїх політичних цілей, совєтська влада, щоб зломити спротив поневоленних народів, не спинається перед найбільш неелюдськими методами: крім масових застрелів і арештів, на території цих народів був штучно викликаний голод, що забрав мільйони жертв. По другій світовій війні Кремль став на шлях народодовбивства, виселивши поголовно з Північного Кавказу чечено-інгушів, карачаївців, балкар, а також калмухів і кримських татарів. Ми звертаємося до совіти: вільного світу і вимагаємо повернення всіх виселених на їх рідні землі.

4. Народи, поневолені царською Росією, створили в час революції 1917 р. свої національні держави. Більшовики позбавили їх самостійності, обернувши ті держави в провінції Росії під виглядом совєтських республік. Однак поневолені народи борються далі за відновлення втраченої державної незалежності і демократичного ладу в їх країнах.

5. Російська еміграція не рахується з наслідками революції і з національними рухами на території СССР. Вона піділяє імперіалістичні тенденції Совєтів, заперечуючи право народів СССР на незалежне існування. Цим вона виторює перешкоди для спільного фронту по боротьбі проти більшовизму і замість сприяти упадку совєтського режиму, утруднює боротьбу з ним.

6. Питання політичного положення народів, насильно включених в СССР, є проблемою міжнародною і в жоднім разі не внутрішнім питанням Росії. Визволення цих народів з-під російського ранування не обійде в інтересах світового миру і рівноваги сил в міжнародних відносинах, а також в інтересах успішного організування світу на основах права і свободи.

7. Народи, поневолені совєтською Росією, ведучи боротьбу за своє визволення, тим самим стоять на передових позиціях протибільшовицького фронту. Вони готові чинно співпрацювати з усіма вільнолюбними

ПЕРШІ ПЛАСТУНИ В ЗДА

(Закінчення зі стор. 3)

го Пласту в цій країні. В 1918 році, так багатому і щедрому в події для українського народу та під впливом вістоку, які надходили зі Старого Краю, „Молодець Січ" переорганізована на Український Пласт при Народному Домі при 6-тій вулиці, де сьогодні є аудиторія св. Юра. Головою Пласту став п. Задорецький, що тоді учителював. Пого найближчими співробітниками в пластовій організації була активна тоді членка американського Скартінга панна Катруся Шутаківна. Сьогодні дружина п. Кедровського, та скартінгмастер американського Скартінга, п. Богдан Каштанюк, син тодішнього секретаря Українського Народного Союзу.

Організація Пласту відразу натрапила на величезні труднощі. Не було приміщення, не було грошей і — найважніше — не було зрозуміння ані серед громадянства, ані навіть серед родичів молоді. Звичайно, першою зовнішньою ознакою пластуна є однострій, але як його можна тоді було придбати, а тоді багато наших людей не працювало. Але ці труднощі пережито, головним завдяки ентузіазму організаторів та при допомозі добрих людей. Однострої тодішнього Українського Пласту в Америці були такі самі, як і в американських скартінгах і все було побудоване на прикладах американського Скартінга, тільки під синьо-жовтим прапором, поруч зоряного американського.

В той спосіб в Нью-Йорку постала „Перша Трупа Українських Пластунів", що нараховувала 95 хлопців і дівчат. Багато з них приєднано до Пласту тільки після довгих особистих переконувань трьох організаторів: п. Задорецького, панни Шутаківної та п. Каштанюка, що ходили особисто до українських домів та заочували до Пласту молоді і батьків. Чи був зв'язок з Пластом в Старім Краю? Деякий був, головним з Пластом в Карпатській Україні, як теж в Галичині, звідки одержано пластову літературу, підручники і пластовий устав.

Новозорганізовані пластуни вели інтензивну працю. Сходили відбувалися щонайменше раз на тиждень в суботу в Народному Домі, управителем якого був тоді п. Задорецький, що й відступав приміщення для Пласту безкоштовно. Від громадянства все ще не було жадної допомоги. На сходинах

інформовано юнаків про Україну та вицілювано в них пластові чесноти.

Праця і організація продовжувалася до 1921-го року і тоді в трудних обставинах „занидла". Аж в 1924 році Пласт знову відновлено, тим разом при Українській Школі, що мала тоді своє приміщення при 106-ій вулиці та в якій учителював п. Задорецький. Але тоді виринули інші труднощі, і менше щодо зв'язку з американським Скартінгом. Український Пласт тоді не мав жадної бази на виключно самостійне існування і йому треба було увійти в склад Скартінгу. Але це мало деякі передумови. Насамперед — не можна було живити окремої назви, а з нею — не можна було користуватися звичайними скартовими привілеями. Це не була легка справа. Американський Скартінг дає до розпорядження все: свої табори, свої величезні можливості, підтримку американського загалу та виховних властей і теж не має жадних застережень, якою мовою говоритися. Але треба бути — американським скартом.

Проте, Український Пласт, що цим разом нараховував около 75 хлопців і дівчат, знову почав розвиватися, влаштувати концерти, пластові вправи під вільним небом, брати участь в загально-громадських імперіах, влаштувати прогулянки, мандрівки, табори. Перший Пластовий Фестин відбувся на Асторі в Чеськім парку і мав тоді великий успіх. З формальних причин фестивин відбувся під Січовою назвою.

Праця в Пласті продовжувалася аж до 1929 року, як довго існувала Українська Школа. Після ліквідації школи, п. Задорецький пішов на звичайну заробітну працю, а з його відходом припинив теж свою діяльність і своє існування зорганізований Український Пласт в Америці, залишаючи по собі добру славу та примисні спогади.

Які вигляди бачить п. Задорецький для нового розвитку Українського Пласту в Америці?

Отже, об'єктивно беручи справу, то якщо вже існують в будь-якій країні добрі обставини для розвитку Пласту, то це насамперед в Америці. Тут, брате, вольною воля, і роби собі, що тобі подобається, тільки конституцій і закон шануй. Є теж знамениті природні можливості для розвитку пластової організації. Але є теж де-

УКРАЇНСЬКІ ПЛАСТУНИ В ЗДА

В 5-тому числі „Пластового Листка", що його видається на циклостил в Дітроїті, подібно деякі інтересні загальні інформації про стан і розміщення Пластових Осередків в цій країні та їх жертвенність на їхні організаційні цілі. Пластові Осередки находяться в таких місцевостях (подане побіч число означає кількість членів):

Амстердам — 35; Бабилон — 6, Балтимор — 51, Бетлегем — 10, Бостон — 7, Бофало — 54, Шікаго — 173, Клівленд — 79, Коргоз — 10, Дітроїт — 132, Флінт — 13, Гренд Репідс — 6, Гартфорд — 41, Гемпстед — 13, Джерсі Ситі — 32, Лорейн — 13, Лос Енжеліс — 8, Мінеаполіс — 37, Морей — 2, Ньюарк — 64, Нью Гейвен — 29, Нью-Йорк — 345, Патерсон-Пасейк — 26, Філадельфія-Честер — 35, Рагстер — 48, Ст. Луїс — 9, Стемфорд — 8, Сиракуз — 7, Трентон — 26, Ютика — 11, самітніків — 70.

Разом в цій країні є тепер 1,617 пластунів, які вплатили вже на „Пластовий Фонд"

які „але". Насамперед — нові обставини, наставлення громадянства та фінансова база.

Звичайно, при відповідних зусиллях можна б дійти до відповідного порозуміння з американським Скартінгом і включитися в нього окремою групою з окремими правами і тоді не тільки забезпечити собі власну базу існування та виховання і діяльність, але теж можна б здобути багато нових приятелів для української справи серед тої скартової молоді, що завтра перебере американську спадщину. Самостійне існування Українського Пласту — теж можливе, хоча і з обмеженням в часі. Як довго будуть новоприбулі пластуни, так довго буде й Пласт. Новий доріст — важко сказати, але — не вдержуються тут на довшу мету цілі національні групи, та важко передбачити, щоби ми вдержались й Пласт. Це, звичайно, не перерішує потреб, а можливо, й необхідності його теперішнього існування і праці. В кожному разі, така організація як Пласт заслуговує вповні на максимум підтримки нашого широкого громадського загалу. Від нього бо у величій мірі й залежатиме розвиток Пласту.

Як „перший український пластуни" в Америці, п. Задорецький окремо бажає успіху теперішньому Пластовому З'їздові в Нью-Йорку.

А. Д.

3 ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

СЛИЗАБЕТ, Н. Дж.

3 приводе вистави „Лісової Пені"

„Як солодко грас, розтинає білі груди, серденько виїмає..."

Оці слова, що їх натхненна поетично екстазом Леся Українка вложила в уста Мавки — можна приложити до сценічної гри цілого ансамблю театральної студії Йосипа Гіряка, що дарував нам у мистецькій сценічній опрацюванні перлину української драматичної творчості „Лісову пені".

Ви заплочуєте очі слухаєте і розкошуетесь чарівним, пахучим і п'янким словом. Мовою — чистою, літературною, прекрасною українською мовою і вам здається, що ви в якійсь чарівній казці. До того воно, те слово, тимбільше вражає вас, бо ви серед сірих буднів „джабу" весь час чули докрити себе не-українською мовою, або своєю — не свою, якусь „овірку" густо засмічену чужими словами.

То ж коли ви розкошуетесь музикою тієї мови розплющите очі — вам здається, що ви справді у казці. І обстанова і гра акторів і музичне тло і все те разом, це мистецький гвір.

Ви хотіли б піти за сцену і щиро подякувати „батькам" цієї студії Гірякови та Добровольській і дружно стиснути руки їхнім духовим дітям молодим мистцям: акторам, музикантам, композиторам і малярів. Але ви здержуєтесь від цього лиш тому, що зала ледви до половини заповнена і вам ніяково від цього.

Зате ви вертаючись мовчки по виставі додому, їдете із серцем сповненим радісної надії, що навіть тут, далеко від рідного краю зростає молоде покоління мистців із глибоко вицілюваною рідкою культурою.

Ви певні, що те покоління ніколи не покине рідного лня. І вам від цього ясно і ви повторяєте за мавкою: „Ох, зірка у зерце внала".

Нехай же цих кілька скромних слів буде подякою для студії за її творчу працю у таких несприятливих умовах, у яких їй приходить зарз працювати.

(Ролев)

СОВЕТСЬКА ПРОПАГАНДА НА КОНФЕРЕНЦІЇ В ПАРИЖІ

Париж, 12 квітня. — Совєтський представник на конференції заступників міністрів закордонних справ чотирьох великодержав в Парижі, Андрей Громико, вже на четвертій сесії з черги виголосив пропагандивну промову проти Атлантичного Пакту, альянсу сільських військових баз і тим подібних проявів „англо-американського імперіалізму", ігноруючи всі конкретні запити заходних представників щодо совєтських пропозицій відносно порядку нарад майбутньої зустрічі міністрів. Громико твердить, що це альянська „воєна підготовка" є причиною політичного напруження в світі, та що Совєтський Союз бажає саби тільки „пропаганди миру" і це повинно бути порядком нарад міністрів. Після вчорашнього виступу Громика американськ. представник д-р Філіп Діксон заявив, що він твердження Громика тільки потверджував совєтську агресивність і є далеко від того, що можна б справді вважати бажанним миром.

Належну частину воєни мають відступити армії з загального числа нових рекрутів, призначено мовою спосібним. Досі мали перелікство до таких рекрутів інші ділянки зброї.

(Укр. Інформ. Бюро)

Українська наука на службі визволення нації

(Річні Звідолення з діяльності Наукового Товариства ім. Шевченка, а також місце-представника Товариства та чоловіка його Американського Відділу д-р Микола Чубатий, на Публічних Засіданнях НТШ в Нью-Йорку, 11. березня 1951 р.)

У зв'язку з Народним Фондом згадав я про Дім Української Культури в Нью-Йорку. Якщо ми хочемо допомогти дійсно українській культурі, прогнавши з рідної землі, то мусимо набути тут такий дім.

Нині, коли більшовики опанували всі українські землі та систематично винищують українські прилуди, а навіть домашні бібліотеки з творів, які в їх розумінні є націоналістичні і самостійницькі, нам грозить небезпека; що багато творів, рукописів, архівів пропаде назавжди. Коли вимре живе нині покоління інтелектуалів, наша культура може підпасти й завернутись на десятиліття.

В Європі та Америці є порозкидані приватні й державні архіви, які треба врятувати від загині. На американській землі треба кінцево створити інформаційний культурно-науковий центр для своїх і чужих дослідників. Що мало б бути в Домі Української Культури? Поперше: Українознавча Центральна Бібліотека, де зберігалась би вся українська книжниця та твори про Україну для наукових студій. Там мав би бути Український Національний Архів, в якому зберігалась би вся акція, що відноситься до життя українського народу та його боротьби за його волю.

В майбутності цей архів мав би бути перевезений на Україну. Переговори над перевезенням українських державних архівів до Америки з американськими чинниками, що хотять нам допомогти в цьому ділі, — майже покінчені.

В Домі Української Культури мав би бути створений осередок української науки та інформації для українських вчених розкинених по цілому світі і для чужинців, що бажають студіювати україністику. Там був би осередок українських письменників та мистців. Стверджую на цьому місці прилудно, що Дім Української Культури мав би бути пристановищем для всіх культурних, наукових, літературних та мистецьких установ, а не тільки для самого НТШ.

Справа об'єднання наукових установ

Переходжу до дуже дразливої справи, а саме об'єднання наукових установ, чого бажає собі громадянство, а що досі не сталося. Для усунення баламутів в цій справі торкнуся її. Отже від першої хвилини, коли в Європі виринула думка об'єднання старої наукової установи, тобто НТШ, та молодого УВАН, я був завжди гарячим прихильником його, про це може свідчити моя давня кореспонденція з головою Американського Відділу УВАН.

Чому досі не прийшло до об'єднання? Причина цього лежить в „імponderабіліях“, тобто в підсвідомому упередженні та недовірі українця до українця, як в логічних заключеннях. Ці пережитки неволі треба нам викоринувати. Вони не є тільки нашою власністю. Навпаки, вони виступають у-

сюди, де поневолений народ жив під різними окупаціями. Вони були дуже сильні у поляків після постання польської держави їх трьох займанщин. А логічні заключення наказують керуватись тільки добром нації, благом української науки. А це добро української нації диктує такі засади: 1. не може бути мови про ліквідування чи заломання установи, що існує 77 років, що репрезентує три покоління українських учених та заслужило такою світлою науково-визвольною діяльністю; 2. ми не можемо допустити до обниження того наукового рівня, що його наші науці накреслили наші предки. Все інше є до дискусювання.

Однак, об'єднуються українські установи, чи ні, ми не сміємо в ім'я добра української культури робити одного: ми не сміємо нашої незгоди, наших непорозумінь, наших національних раї, наших підтертих культурних лавів показувати неукраїнцям та ще і їх втягати в наші внутрішні спори.

Під кінець я ще хочу торнутись однієї справи, яка, здається, тільки посередньо має зв'язок з українською наукою, а на ділі є істотною в її дальшому розвитку. Маю на думці трагічне положення українських науковців, що недавно прибули з Європи. Адже ми не можемо допустити до того, щоб визначні вчені фізично і морально заникали, марнувалися на наших очах, працюючи як чорнороби, замітаючи ніччю локалі, чи сповняючи іншу подібну роботу.

Коли один з найбільших живих українських істориків, найближчий співробітник Михайла Грушевського та автор кількох солідних праць, людина хвора на серце і віком старша мусить замітати шпитальні коридори, часто й ніччю, то не має сумніву, що справа наших учених своєю поганею. Та проте треба щось робити, щоб мозок українського народу рятувати. Американсько-українське громадянство навіть при найліпшій волі може допомогти найвище кільком українським науковцям, а що ж має бути з іншими? Розв'язку для тої української „мізерії“ може дати тільки допомога американських наукових фондаций.

Американський Відділ НТШ поробив відповідні заходи, щоб дістати поважнішу допомогу для українських учених від одної з найбільших американських фондаций. При допомозі наших приятелів удалося навіть нам добитися до рідальних чинників тої ж фондаций. Та тут знов наше українське „нещасне розбиття й задрість“ виїшли на денне світло.

Як тільки друга установка довідалась про наші заходи, негайно вносить від себе таке ж прохання до тої самої фондаций, називаючи себе представником українських учених. В Америці існує десяток других наукових фондаций, до яких їм дорога відкрита. Ми піддаємо під осуд та сумління грома-

ЛИСТИ З АМЕРИКИ

43. Телевізійні апарати — нова розвага в американському домі.

Чому б не згадати в наших листах до друзів і рідних у старому краю та до земляків-українців, розкиданих по всьому світі, про телевізійні апарати? Адже цей винахід так широко розповсюдився за останні роки, що став одною з невід'ємних прикмет Америки. Він вніс такі ж зміни в життя людей як коліс принесла електрика та авто. Тим, хто на власні очі не бачили телевізійних апаратів, буде цікаво почути про них з першоджерел.

Може той, хто пише листа, має власний телевізійний апарат, а може він заходить до сусідів щоб подивитися на події, що розгортаються на блискучому екрані. Людям, що ніколи не бачили телевізії, цікаво знати — як виглядає апарат, якого він розміру, як американці дивляться на телевізійні передачі. Прості слова про телевізійні апарати розіють чимало брехливих тверджень, поширюваних ворожою пропагандою.

Наприклад, комуністична пропаганда завжди твердить, що в Америці нема родинного життя, а в листі, пишучи про телевізійний апарат, саме і можна згадати як вечорами ціла родина сидить у хаті, розважаючися телевізійними передачами.

Далі, пропаганда розповідає, що робітники в Америці живуть бідно і нещасливо. Написавши ж про телевізійні апарати, які є в хатах багатьох робітників і згадавши про цікаві передачі, автор листа напише правду, яка поборюватиме брехню.

Ще приклад: совєтська пропаганда говорить, що наче б то американська наука і промисловість стояли на послугах підпалювачів війни, працює лише для підготовки війни та для приниження людей. Але ж телевізійні апарати є прекрасний приклад того, що насправді і наука, і промисловість служать звичайним людям, збагачують їх життя та приносять американцям та їх дітям навіть розвагу.

В листі про телевізійні апарати можуть бути кілька простих речень, як наприклад: „Тепер вся родина збирається дядьства цей спосіб поступування. Та як не була б прикра дійсність на відтинку української культури, ми віримо, що переможемо всі труднощі та таки на цій вільній землі Вашингтона створимо осередок української науки, Дім Української Культури. Коли б мені удалося зреалізувати це, я уважав би, що я сповнив одне з найбільших завдань мого життя. Я вірю, що при допомозі патріотичної частини українського громадянства ця наша ідея буде зреалізована, а наступного року на черговому прилюдному засіданні голова Американського Відділу НТШ зможе подати громадянству конкретніші дані та більше оптимістичні відомості про наш власний вже Дім Української Культури.“

дивитися на телевізю, як коліс, у старому краю, діти збиралися коло бабусі слухати казки... „Хоч ми і прості робітники, та масмо телевізійний апарат, який щовечера дає нам цікаву і культурну розвагу“... „Аж дивно, що науковці в своїх лабораторіях добилися таких цікавих винаходів, що тепер приступні всім робітникам...“

Чи такі прості слова в звичайних листах не вплинуть на душі людей більше, як товсті книжки, що намагаються правдиво описати життя в Америці? Наприкінці одне зауважен-

ня. Недавно мільйони людей дивилися як телевізійні апарати передавали розслідування справи злочинів у Сенаті ЗДА. Якщо згадувати про ці передачі то це треба робити так, щоб читач листа правдиво зрозумів про що йдеться. Адже комуністична пропаганда невтомно називає американців „гангстерами“ та бандитами. Отже, якщо хтось напише про ці передачі, то треба так написати, щоб читач зрозумів, що теж один з проявів американської демократії. Можна сказати приблизно так: „Ще одна велика перевага телевізії в тому, що тепер американці можуть наочно бачити, як саме працює американський уряд, а це надає демократії нового значення. Недавно

ми всі слухали і дивилися як комітет видатних сенаторів розслідував деякі нечесні вчинки, зроблені в нашому міському уряді. Тепер ми ще більше знаємо про наш уряд, знаємо за кого голосувати і як зробити, щоб наш уряд добре працював.“

Це є стаття із серії статей, поширюваних тепер Загальною Радою Американської Єдності з метою допомогти американським громадянам ширити правду про Америку по всьому світу. Якщо у Вас є якісь питання або побажання щодо того, як зробити листи закордон ще ефективнішою

ДОПОВІДЬ НТШ
„До проблеми захід. европ. зв'язків українського барокко доби Мазепи“ — доповідь професора О. Оглоблина.
„Корені цілх фундаций“ — доповідь проф. О. Андрушків. Обидві доповіді в Домі НТШ при Чорч Ст. 50, в суботу 14. квітня ц. р. в 5. год. Гостям раді!

Большевицька препарація клясиків літератури

(Закінчення зі стор. 2-гої)

„Шевченко мріяв, що замість поваленого революцією царизму в країні буде встановлена республіка на зразок — найпередовішої республіканської країни того часу — Америки (підкреслення наше. П. З.) А далі йде питата з Шевченка. У критико-біографічному нарисі Н. Ф. Бельчикова „Тарас Шевченко“, Москва, 1939., на сторінці 208 і 209 в розділі 6. „Політичний ідеал Шевченка“ — читасмо таке пояснення до Шевченківської цитати про Вашингтона:

„З іменем Вашингтона (1732—1799) — першого президента Північно-Американських Сполучених Штатів — революційні демократи шестидесятих років зв'язували уявлення про боротьбу за найдемократичніший шлях суспільного розвитку Росії... Шевченко протиставляв царсько-поміщицькому строві найпередовішу в той час країну — Північно-Американські Сполучені Штати. У Вашингтоні — вождів визвольної боротьби за незалежність американського народу — Шевченко показував ідеал борця за демократичну свободу і республіку“.

У примітках до „Кобзаря“ Шевченка, виданого 1943 року з передмовою П. Тичини, ім'я „Вашингтон“ має таке саме пояснення, як і у виданні творів Шевченка 1939 року. Такий же самий текст примітки маємо і в „Кобзарі“, виданому 1947 року у Києві з вступною статтею О. Корнійчука. (На 289 стор.)

У російському виданні „Тарас Шевченко“. Собрание сочинений в 5 томах. Под редакцией Рильського і Ушакова. Москва, 1948, Том 2 — на сторінці 369 читасмо таку примітку:

„Вашингтон (1732-1799) — перший президент Сполучених Штатів Америки, керівник і воєнно-начальник америк. армії під час визвольної війни з Англією. Ім'я Вашингтона було надзвичайно популярне в колах української і російської демократичної інтелігенції.“

Порівнюючи всі ці тексти приміток про Вашингтона у виданнях 1939-1948 рр. з текстом примітки до видання 1949 року, бачимо велику, істотну різницю. В останній примітці

замовчується, що Вашингтон був борець за волю найпередовішої республіканської країни, що Вашингтон був для Шевченка ідеалом борця за незалежність своєї країни, за демократичну свободу і республіку, що ім'я Вашингтона було надзвичайно популярне в колах української і російської демократичної інтелігенції. — Натомість коментатори намагаються очорити світле ім'я Вашингтона, применшити його значення, зфальсифікувати його постать, виставивши його як великого землевласника, реакціонера та опортуніста. — Але ніхто з совєтських читачів не повірить цим наклепам. Іх спростує кожне видання творів Шевченка аж до 1948 року включно, іх спростує той же самий коментатор у попередньому виданні, але найкраще спростує большевицьку брехню сам Великий Шевченко. Висловлення Шевченка про Вашингтона таке ясне і недвозначне, що дійсний зміст його і значення кожному зрозумілі без усяких коментарів. Шевченко мріяв про перемогу боротьбу України з Росією, про боротьбу за самостійність і незалежність, про виборення самостійної України, про утвердження у звільненій від російського панування самостійній Україні — республіканського демократичного ладу, про новий і праведний закон, про героя борця і першого президента Української Самостійної Народоправної, демократичної республіки! І найкращий зразок такого борця і провідника визвольної боротьби Шевченко бачив у Вашингтоні! Вашингтон і Злуч. Держ. Америки — це символ того політичного і ідеалу, до якого поривався, якого жагує прагнув Шевченко. Вашингтон і Америка — це символ того ідеалу, про який мріє і тепер кожен українець у всьому світі і передовісім кожен українець, який тепер живе під страшим гнітом большевицької Росії. І тому большевицькі приховіси і блюдолизи намагаються своїми брехливими коментарями зdiskредитувати світле ім'я Вашингтона, яке для українців було, є і буде символом свободи і боротьби за Незалежну Українську Республіку.

УВАГА! — УКРАЇНЦІ БРУКЛИНА!

КОНЦЕРТ
світової слави української члестки
ЗОЯ ПОЛЕВСЬКА
В СУБОТУ, 14. КВІТНЯ 1951 Р.
(SATURDAY, APRIL 14, 1951)
о год. 8-мії ввечері
UKRAINIAN NATIONAL HOME
216-218 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
(Take Canarsie Line to Bedford Avenue)
Фортепіановий супровід д-р МИКОЛА ПОЛЕВСЬКИЙ.

УВАГА! НЮАРК, Н. ДЖ., І ОКОЛИЦЯ! УВАГА!

В НЕДІЛЮ, 15-го КВІТНЯ (APRIL) 1951 о 7. год. ВВЕЧОРІ
В UKRAINIAN CENTER, 180 WILLIAM STREET, NEWARK, N. J.
АНСАМБЛЬ УКРАЇНСЬКИХ АРТИСТІВ ОПЕРИ І ДРАМИ
ВДРУГЕ НА БАЖАННЯ ГРОМАДЯН
Перша українська оперета на 3 дії
НАТАЛКА ПОЛТАВКА
І. Котляревського, музика Лисенка
Постава: Ю. КОНОНОВА. — Музичний провід: Л. ВАХНЯНИН.
Квитки кожного дня в Самопоміч. в Ukrainian Center від години 6—9, в Базарі, 91 Mercer St., та в день вистави при касі від год. 3-тої пополудні.

УВАГА! ДІТРОЙТ І ОКОЛИЦЯ! УВАГА!

СМИЧКОВОЇ ОРХЕСТРИ
DETROIT FIDDLERS BAND
БАЛЕТ
ІСТОРИЧНЕ ПРИСВЯЧЕННЯ
250-ЛІТТЮ УРОДИН МІСТА ДІТРОЙТ
Виступить 150 осіб
ВІДОМОГО УКРАЇНСЬКОГО МУЗИКА-ДИРИГЕНТА
ТАРАСА ГУБИЦЬКОГО
MUSIC HALL
MADISON AVENUE
П'ЯТНИЦЯ, 20-го КВІТНЯ (FRI. APR. 20) 1951 БЛЕТИ: \$1.20—\$1.80—\$2.40.
ПРОГРАМА:
МОЦАРТА КОНЦЕРТО — для скрипки, віолі і оркестри. — ВАХА КОНЦЕРТО — для трьох фортепіанів і смичкової оркестри. — ТАНОК КОЛОМІЯКА — танцюристи Клубу Боян.

КОНЦЕРТ
АРМАНДА
ЖИВІ ОБРАЗИ

ПЕРШІЙ ВИСТУП В НЬЮ ЙОРКУ

ВАТРА
УКРАЇНСЬКИЙ ЧОЛОВЧИЙ ХОР
під проводом диригента проф. ЛЬВА ТУРКЕВИЧА
КОНЦЕРТ
УКРАЇНСЬКИХ НАРОДНИХ І ЦЕРКОВНИХ ПІСЕНЬ
власитовус
Український Комітет Молоді
Метрополітальної Округи Нью Йорк
НЕДІЛЯ, 22 КВІТНЯ 1951 РОКУ
Година 8:30 ввечері
TOWN HALL
123 WEST 43rd STREET, NEW YORK CITY
Квитки в ціні \$1.20—\$3.00 можна набути: Town Hall; Svoboda, 81 Grand Street, Jersey City, N. J.; Surma, Book & Music Co., 11 East 7th Street, N. Y. City; Nasz Bazar, 77 East 7th St., N. Y. City; Nicholas Hawryko & William Chupa, 34 East 7th St., N. Y. City.

УВАГА! — ПАСЕЙК І ОКОЛИЦЯ!

УКРАЇНСЬКИЙ ТОВАРИСЬКИЙ КЛУБ
ім. ШЕВЧЕНКА В ПАСЕПКУ, Н. ДЖ.
відіграє комедію в трьох діях (чотирьох відслонях)
„ТУРЕЦЬКІ СТАРОСТИ“
Б. О. Пирятинського
В НЕДІЛЮ, 15. КВІТНЯ 1951 Р.
(Sunday, April 15, 1951)
В УКРАЇНСЬКІЙ ЗАЛІ, 212 President St., PASSAIC, N. J.
Початок о годині 7-ій ввечері. Вступ 85 ц.

УВАГА! — АСТОРІЯ, ЛОНГ АПЛЕНД І ОКОЛИЦЯ!

СТАРАНИМ КОМІТЕТУ УКРАЇНСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ
В АСТОРІ, Л. АП.
відбудеться
В НЕДІЛЮ, 15. КВІТНЯ (SUNDAY, APRIL 15) 1951
в год. 6-тій ввечері
В ПАРАФІЯЛЬНІЙ ЗАЛІ В АСТОРІ, 37-09 — 30 ЕВЕ.
ШЕВЧЕНКІВСЬКЕ СВЯТО
В ПРОГРАМІ: виступ місц. мішаного хору, промови, декламації, сольо-співу, сценічна картина та гостинний виступ артистки нашій Л. Крушельницької.
Просимо українське громадянство своєю громадянською участю шанувати пам'ять безсмертного Кобзаря України. Комітет.

УВАГА! — ВУНСАКЕТ І ОКОЛИЦЯ!

СТАРАНИМ УКРАЇНСЬКОЮ ГРЕКО-КАТОЛИЦЬКОЮ ПАРАФІЮ В ВУНСАКЕТ, Р. АП.
В НЕДІЛЮ, 15. КВІТНЯ 1951 Р.
(Sunday, April 15, 1951)
В ЦЕРКОВНІЙ ЗАЛІ, 396 BLACKSTONE STREET
о годині 4-тій пополудні (4:00 P.M.)
відбудеться
ШЕВЧЕНКІВСЬКИЙ КОНЦЕРТ
Дооколичне українське Громадянство запрошує
Святочний Комітет.

УВАГА! КЛІВЛЕНД, О., І ОКОЛИЦЯ!

ДРАМАТИЧНА СЕКЦІЯ КУЛЬТУРНО-ОСВІТНЬОГО ГУРТКА НОВОПРИБУЛИХ
В НЕДІЛЮ, 15. КВІТНЯ 1951 Р.
В ЗАЛІ УКРАЇНСЬКОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ГРОМАДИ
2280 West 11th Street, Cleveland, Ohio
відіграє комедію на три дії
„ЧИЯ ДИТИНА“
або „ДРУЖИНА З ТОГО СВІТУ“
під керівництвом хорунжого Армії УНР Івана Макогоня та арт. Сіренка-Сірого.
Початок о год. 6. ввечері. Ціни вступу \$1.00.

СМЕРТЬ ЛИЦАРЯ

(До 30-ї річниці смерті отамана Степового-Блакитного).

На далекому Криворіжжі, в невеликому селі Ганнівці, напевне, й досі стоїть одинока могила, поросла бур'яном і всіма забута. Молоде покоління й не знало про ту могилу нічого, але старші люди ще пам'ятають, що в ній спочивав перох великого українського патріота, організатора і керівника велепенного повстання на Катеринославщині і Херсонщині отамана Степового-Блакитного.

Кость Юрович Пестушко (псевдо Степовий-Блакитний) народився 1898 р. в с. Ганнівці на Катеринославщині, в заможній селянській родині. Закінчив двокласову школу в рідному селі, а пізніше вчився в Механічно-технічному училищі в м. Олександрівському (теж Запоріжжя).

РОЗШУКИ

Пошукую своїх сусідів зі старого краю, а саме: **М. БОСАК, Н. БОСАК і М. ГРИЦЬ** зі села Поляна, пов. Перемишль, Зах. Україна.
ІВАН ХОМІЧАК
син Миколая
325 Kent Ave., Brooklyn, N. Y.

Пошукую **РІДНИХ** і **ЗНАКОМИХ** зі села Спаса, повіт Доліна, Воєводство Станіславів. Моя адреса:
DULISH MICHAEL
с/о Huntlosen Hospital
bei Oldenburg, St. III. Z. 5.
British Zone
Germany — Europe

Пошукую свого брата **МИХАИЛА ТИМКИВ** і сестру **МАРІЮ СТЕФАНІВ** або **ДІВЧУ**, зі села Рогатина, пов. Березань. Вистри подати на адресу:
ANNE CURLEY
62 Church St., Spring Valley, N. Y.

Пошукую **МИКОЛУ ФЕРЕНЦ** зі села Малий Заліщик, повіт Рогатина, Галичина. Пошукую **МИРОН ФЕРЕНЦ**, син Миколая Ференц. Моя адреса:
14 FIRST AVENUE (Apt. 15)
New York 3, N. Y.
Красні газети прошу по передрук.

Пошукую **ОДНОСЕЛЧАН** зі села Гомич, повіт Підгайці, Галичина. Голоситись до:
ІВАН ПІНЯЗ,
с/о Arthur W. Kinney
R. D. No. 3, Freehold, N. J.

АННА ЯРЕМКО з с. Гермаківка, пов. Борщів, Галичина, пошукує свого сина **ДМИТРА ЯРЕМКО**. Європейські газети прошу о передрук. Голоситись на адресу:
ANNA OLENCZENKO
1635 — 7th St.,
Philadelphia 22, Pa.

АННА ЯРЕМКО пошукує брата **АНТОНА ЯРЕМКО**. Прибув до U.S.A. в березні 1950 р. з с. Гермаківки, пов. Борщів, Галичина. Голоситись до:
ANNA OLENCZENKO
1635 — 7th St.,
Philadelphia 22, Pa.

• Книжки-Журнали-Картки •
НОВИ УКРАЇНСЬКІ ВЕЛИКОДНІ КАРТКИ
роботи мистців: Миколая Бутковича, Юркова Гидлодського і Ярославця Сурма. 15 за \$1.00, 100 за \$6.50. Замовлення посилайте на адресу: **SURMA**,
11 E. 7th Street, New York 3, N. Y.

Увага! **DETROIT** і околиця!
КНИГАРНЯ М. БЛОСКУРСЬКОГО
7347 Michigan Avenue,
Detroit 10, Mich.
Tel. VI 3-8616

порукає: святих картинок, мистецькі писанки, нитки DMC і панаму до вишивання.
Увага: Приймаємо книжки та інші товари до комісової продажі.

ЧИТАЙТЕ! ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ! ПОШИРЮЙТЕ!
ОРГАН УКРАЇНСЬКОЇ ВІЗВОЛЬНОЇ ДУМКИ,
що його видає
ЗАКОРДОННЕ ПРЕДСТАВНИЦТВО УГВР п. н.:
СУЧАСНА УКРАЇНА
СУЧАСНА УКРАЇНА — приносить найновіші вістки про визвольну боротьбу українського народу на українських землях.
— містить оригінальні документи цієї боротьби та статті провідних публіцистів українського визвольного руху на рідних землях.
— розробляє проблеми українського визвольного руху, коментує події українського політичного і громадського життя на еміграції зі становища вимог української визвольної справи,
— приносить оцінки міжнародних політичних та військових подій,
— бореться за духову єдність української політичної еміграції з її воюючою батьківщиною.
СУЧАСНА УКРАЇНА — появляється щотижня і коштує 15 центів за одне число, або 1.60 долара щирічно (доставка до Америки і Канади летючою поштою).
Зголоситись в передплатники й колектори на адресу Адміністрації:
VERLAG "SUZSANA UKRAINA"
13 в Munchen, Karlsplatz 8/III, Germany, US-Zone
або до Заступника в ЗДА:
Mr. YAROSLAW KLYM, 114 East 11th Street, New York 3, N. Y.

ська УНР відійшли до Польщі, Кость Юрович повертається нелегально у свої околиці і веде підготовку до повстання. В 1920 році він спритно використовує мобілізацію більшовицькими рінками 1898-99-900 років і з них утворює перші повстанські загони, які під час цієї мобілізації в м. Кривому Розі роблять перший зрив проти більшовиків. Нищать більшовицьку владу в місті, а потім відходять у глибину Херсонських степів. Селянська молодь абсолютно вся приєднується до перших повсталих у Кривому-Розі і поступово великі загони переростають в потужну військову одиницю, звану як Степова дивізія, яка налічувала у своєму складі понад 30 тисяч війська. Цей повстанський рух набрав цю ж 1920 року надзвичайних розмірів. Повстанці під командуванням свого ще зовсім молодого отамана Степового-Блакитного контролюють цілу Херсонщину і частково Катеринославщину. Вони оволодівають такими повітовими містами як Слісаветградський (тепер Кіровоград), Олександрівський і інші. Губернськими містами Херсон, Кременчук і інші.

Восени 1920 року Степовики перемаршюють на Київщину в Холодний Яр, де об'єднуються з іншими повстанськими загонами і ведуть далі бої з московсько-більшовицькими ордами під командуванням молодшого з отаманів 22-річного Костя Юровича. А коли совєти замирилися з Польщею і мали звільнені будиновські частини з фронту, вони кинули найбільші свої 6 й 11 кінні дивізії на розгром українського повстання.

Повстання було криваво здушене. Отаман Степовий-Блакитний ще деякий час перебував у підпіллі і готувався до нового повстання на весні 1921 року.

Але знайшлися запроданці, які його зрадили. В квітні місяці 1921 року — на його штаб-квартиру налетів загароджувавший загін Криворізької повітової Чека в кількості 250 людей. Отаман був зі своїм найближчим ад'ютантом Лютим (дійсне прізвище Ялисей Черевик). Лютому пощастило втікти, а Степовий-Блакитний стріляв по ворогові до останнього набою, а останній пустив собі в скроню зі словами: „Не поміститься московським наймитам наді мною, а поміститься над моїм трупом! Як буде вільна Україна — передайте привіт від її вірного сина!“

Нехай же цієї коротенької спогад про його героїчну смерть і віддану службу Україні буде квітами на одну зарослу бур'яном і всіма забуту могилу, що й сьогодні стоїть на далекому Криворіжжі в селі Ганнівці.

А мій апел до його земляків і учасників того повстання, що розкидані на вільній землі Вашингтона і зокрема до філій **ДОБРУСУ** заініціювати в українських церквах панакхиду в квітні місяці за душу бл. п. отамана Степового-Блакитного. Нехай же хоч ми тут на вільній землі помолочимся за душу бл. п. нашого земляка, бо там на його і нашої рідній землі таких людей не гадують. Вічна пам'ять славному синові України, що віддав своє життя на офіру багатостраждальної нашої Батьківщини.

Його земляк:
Федір Ганнівський

МАШИНИ
Перероблені до ПИСАННЯ
англійські, ціна \$25.00. Маємо також нові і перероблені українські машини. Рахункові машини. Офісні прилади. Потрібно агентів.
ALL LANGUAGES TYPEWRITER COMPANY
119 W. 23rd St. (6-7 Ave.)
New York, N. Y.
Phone: CChelsea 3-8086

УКРАЇНСЬКА КРАМНИЦЯ ВЗУТТЯ „ГОВЕРЛЯ“ („HOWERLA SHOES“)
203 Springfield Ave. (біля Prince St.), NEWARK, N. J.
Продаж мужеської і жіночої та дитячої обуні із знаних американських фірм взуття (nationally advertised brands), різних шкіряних виробів, жіночих торбинок, рукавичок, панчів та скарпеток.

ДЯКОВЧИТЕЛЬ потрібний в українській православній парафії св. Вмч. Дмитрія в Картерет, Н. Дж. Обсяг ділянки: ведення хору — пісні церковні й народні; спів хором в неділі й рокові празничні свята, самолюбиво в будні, святкові дні, при виконуванні треб — гал; навів; підготовка й виведення національних свят — Шевченка, Дня Матері, Листопадового Свята, Злуки Укр. Земель і ін., і інші релігій; відріше ведення української дитячої школи, участь в навчальних релігій; знання англійської мови — хоч би й частинне — посібить; бажані поручаючі листи. Платня згідно з умовою. При бажанні соціальне забезпечення. Два тижні вакацій з платнею. Прихильне відношення громади певне, сумління праця ціниться. Година їзди до Нью Йорку. — Зголосуватись до:
ST. DEMETRIUS CHURCH COMMITTEE,
641 Roosevelt Avenue
Carteret, N. J.

УВАГА! НЮАРК, ІРВІНГТОН І ОКОЛИЦЯ!
УКРАЇНСЬКА КРАМНИЦЯ ВЗУТТЯ „ГОВЕРЛЯ“ („HOWERLA SHOES“)
203 Springfield Ave. (біля Prince St.), Newark, N. J.
повідомляє Шановних Покупців, що від 14-го квітня до 28-го квітня включно, ц. р. влаштує **ПЕРЕДСВЯТОЧНУ ПРОДАЖ** мужеської, жіночої та дитячої обуні з цілдою допомогою в якнайшпичішому переведенні збірки на Допомогово-Переселенці ціли п. н.: „Великодня Писанка на ретунку: Вранці і Сестри“. На всі роки взуття, на різні шкіряні виробі кожний український покупець одержить 15% опусу (рабату) від повстанних ринкових цін в крамниці — в формі бонусу, що його має депонувати в місцевих парафіяльних урядях або в доміц Об'єднання Українців в Америці „Самопоміч“, 180 William вул. у п. ради Ф. Олесницького, як свою пожертву на „Великодно Писанку“.

ПОНКЕРС, Н. П. — Т-во Подільська Січ, від. 8, повідомляє своїх членів, що збори Т-ва відбудуться в неділю, 15 квітня, в год. 2-їй полов. в селі Клубу, 13 Вашингтон Ст. Просимо явитися і впривітати свої належності. Рівнож приймаємо членів до Союзу без вступного. — За уряд: Н. Мазур, предс.; В. Мандзіл, секр.

ВЕСТ ІСТОН, Па. — Т-во ім. Богдана Хмельницького, від. 137, подас до відома всім своїм членам, що місечні збори відбудуться в неділю 15-го квітня о годні 2-їй полов. в парадній залі. Проситися дозволити членів прийти і впривітати свої належності. — За уряд: Ф. Сагатій, предс.; М. Колодуб, кас.; С. Колодуб, секр.

ФІЛАДЕЛФІЯ, Па. — Т-во „Любов, від. 45, повідомляє своїх членів, що збори відбудуться в неділю, 15-го к. м. Протися всіх членів явитися, бо с дуже важні справи, що мусять бути поладжені. Особливо просимо тих членів, що дозволити, негайно впривітати свої належності. Новоприйняті членів дистануть на зборях свої грамоти. — За уряд: Т. Малик, пр.; А. Гарасим, кас.; М. Ю. Сеняк, секр.

ЮТКА, Н. П. Від. 58 має плану повідомити всіх своїх членів, що місечні збори відбудуться в суботу, 14 квітня, в год. 6. вечторі, в залі при 200 First St. Вичливо проситися всіх членів явитися на збори та впривітати свої вкладки. Хотю бажас вступити в ряди У. Н. Союзу, рівнож проситися прийти на наш збори. — За уряд: В. Запанюк, р. сек.

НЕЗВИЧАЙНА НАГОДА ВЛАСНОГО ВИРОБУ КАПЕЛЮХИ
з найліпшого філпу.
ВІД \$3.95 ДО \$12.50.
Відновляємо куплені у нас капелюхи.

Нові весняні моди в різних красках.
ПРОДАЄМО ПІВКОВИ КРАВАТКИ, НАСИ І ШЕЛКИ.
(Говоримо по українськи)
DUNLEY HAT SHOP
14 SAINT MARK'S PLACE, NEW YORK CITY
(Між 2-ого і 3-ого Елема.)
Телефон: GR 5-3733

NEW YORK and NEW JERSEY АСЕКУРАЦІЯ
Домів, склепів і убрання від огня; біжутерії, кожухів (furs), фотографічних апаратів та убрання від крадіжки; вікон в склепах від розбиття як також від всяких випадків в склепах і на хідниках перед склепами; автомобілів від огня, випадків та крадіжки. Також асекураемо від всяких нещасних випадків та хворіб.
Ласкаві зголошення в справі всякого роду асекурації та продажі і купна домів, приймаємо в нотаріальнім Бюрі Стефана Ковбаснюка.
ANTHONY SHUMEYKO
Insurance Broker
277 E. 10th Street (коло Евіа А) New York 3, N. Y.

ШОКАРТИ
ПРОДАЄМО НА ВСІ КОРАБЛІ.
ГРОШІ посласмо до всіх країв і виплачуємо на останній пошті.
АФІДЕВТНИ, петиції та інші потрібні документи на спровадження кривних і знайомих до Америки зі скитальщиною та інших країв.
ПРОДАЄМО дома та всякого роду бизнес.
У всіх справах звертайтеся до звісного **НОТАРІАЛЬНОГО БЮРА.**
S. KOWBASNIUK
277 EAST 10th ST., (Near Ave. A.) NEW YORK 3, N. Y.

УКРАЇНСЬКЕ ПЕРЕВОЗОВЕ БЮРО
В. Е. Богачевський. Tel. OR. 3-2484
208 E. 6th ST., NEW YORK 3, N. Y.
Перевіз меблів, багажу і різних речей.

ТЕПЕР ПОРА ЗАПИСАТИ НА КУРСИ САМОХОДНИХ МЕХАНІКІВ І КУРСИ ІЗДИ.

КУРСИ МЕХАНІКІВ КУРСИ ІЗДИ АВТАМИ
Постарасмося для Вас провизамити Лайсенсу. Наші учні дістають диплома. Помагаємо в одержанню праці. Інструкції в українській і англійській мовах. **КУРСИ ДЕННИ, ВЕЧЕРНІ І НЕДІЛЬНІ** Інструктори фахці. Зал. в 1916.
L. TYCHNEWICZ, директор
Metropolitan Auto School
155 — 2nd Ave., біляма 10th St.
NEW YORK CITY

3. БЕРЕЗОВСКИ
УКРАЇНСЬКІЙ ПОГРЕБНИКІЙ УПРАВЛІННІЙ
HERRY FUNERAL HOME, Inc.
525 East 6th Street,
New York 9, N. Y.
Phone ALgonquin 4-8748
Ця мода в модерні погребельничі — ми стило нашім.
Першорядна обслуга в усіх шорогах без різниці національнотату.

Lytwyn & Lytwyn
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
Обслуга Шана і Чесна
Our Services Are Available Anywhere In New Jersey
801 SPRINGFIELD AVENUE
NEWARK, NEW JERSEY
ESsex 5-5555

ІВАН БУНЬКО
УКРАЇНСЬКІЙ ПОГРЕБНИКІЙ
архиди погребельничі до \$150
ціна так низький як
«СЛУГА ЧЕСНА І НАКРАЩА»

JOHN BUNKO
Licensed Undertaker & Embalmer
157 E. 5th ST., NEW YORK CITY
Dignified funerals as low as \$100
Telephone: GRamercy 7-7661

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКІЙ ПОГРЕБНИКІЙ
Занявляється похороном в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦІХ
129 EAST 7th STREET,
NEW YORK, N. Y.
Tel. ORchard 4-2526

ТАРЗАН, ч. 2571 Грідлі дієтас поміри

„TRULY YOUR WEAPON SPEAKS WITH A DEADLY TONGUE!“ THOAR SAID AMAZED. „WHAT SEEK YOU IN ZORAM?“

„GOOD GRIEF!“ GRIDLEY EXCLAIMED. „AM I IN ZORAM?“ THOAR NODDED. „YOU ARE.“ AND YOU ARE A MAN OF ZORAM?“ GRIDLEY DEMANDED.

„I AM THOAR OF ZORAM.“ SAID THE PELLUCIDARIAN. „THEN.“ GRIDLEY ASKED EAGERLY. „DO YOU KNOW JANA, THE RED FLOWER OF ZORAM?“

„WHAT DO YOU KNOW OF JANA OF ZORAM?“ THOAR DEMANDED. „WE WERE COMING TO ZORAM.“ GRIDLEY SAID. „SHE DISAPPEARED.“ AND I AM SEARCHING FOR HER.“

„Правда, твоя зброя говорить смертельною мовою“ — сказав здивований Тор. „Чого ти пошукуєш в Зорамі?“ „Добрий запит!“ — викрикнув Грідлі.

„Я Тор з Зораму“ — сказав подорожний з Пелюсідару. „То ти знаєш Яну, Червону Квітку з Зораму?“ — запитав швидко Грідлі.

„Що ти знаєш про Яну з Зораму?“ — запитався Тор. „Во ми йшли до Зораму“ — сказав Грідлі. „Вона щезла, а я шукаю за нею“.